

Kelmtejn Mill-Caritas Malta Epilepsy Association

Tel: 23402845, 27436442, 21233933
Fax: 21320281

email: janet.mifsud@um.edu.mt
zenit@onvol.net

Gunju 2011

Nru. 43

Web-site: www.caritasmalta.org/epilepsy

It-Tielet u l-ahhar parti tal-artiklu L-Epilessija u l-Anzjani

Tghix bl-epilessija - Ghalkemm dejjem hemm l-eccezzjonijiet, anzjani bl-epilessija li huma relativament f'sahhithom sew fizikament u mentalment jistghu jghixu indipendenti.

Il-familji jsibu din l-ideja xi ftit iebxa biex jaccettawa. Bl-ahjar intenzjonijiet, hafna drabi jkunu protettivi zzejjed u jghamlu lill-anzjan dipendenti iktar milli mehtieg.

Nafu li hemm xi riskji assocjati mal-accessjonijiet, biss bi ftit tibdil fid-dar nistghu innaqsuhom. Per eżempju tghix f'dar jew appartament minghajr tarag inaqas ftit feriti minn waqghat; it-twapet jipprovdu wicc aktar artab meta jaqghu. Anki tpoggi xi padding ma l-ghamara jiprote lil-anzjan.

It-Teknologija tghin ukoll. 'Bleepers' jew mobile phones jiprotegu access ghal ghajnuna min fejn tkun.

In-nar, shana u l-ilma huma periklu f'kull eta' għall min għandu l-epilessija. Dan għaliex waqt accessjoni l-individwu ma jhossx l-ugiegh u allura ma jiprotegux lilhom infushom. Ghalkemm qatt ma tista' tippotegi lil hadd kompletament, ftit prekawzjonijiet semplici inaqqsu r-riskji.

- Tpejjipx. Accessjoni waqt li tkun qed tpejjep tista' tikkawza hruq.
- Uza 'microwave' biex issajjar.
- Servi l-ikel mill-ewwel fejn issajjar biex tevita li ggorr skutelli jew borom b'ikel jahraq.
- Uza magna tal-kaffe awtomatika jew saħhan mishun f'tazza jew mug f'microwave' minflok tuza kitla.
- Tuzax skieken elettrici imma daww regolari.
- Issettja l-geyser f'temperatura li tevita li tinstamat.
- Zomm l-affarijiet elettrici l-bod mis-sink jew sorsi ohra tal-ilma.
- Meta possibbli ixti hwejjeg lim'ghandhomx bzonn moghdija.
- Zomm il-livel tal-ilma fil-banju baxx. Jekk hu possibbli uza 'shower'.
- Uza l-ingwanti 'tar-rubber' meta tahsel hgieg jew meta tpoggih fid-dishwasher

Minn zmien għall iehor johorgu affarijiet godda li jisgħtu ikunu ta' ghajnuna. Tajjeb li kultant nistaqsu jew infittxu fuq l-internet fuq dawn.

Illun u Dari

Jekk int anzjan u qed taqra dan l-artiklu nahseb li tiftakar meta t-trattament għal epilessija ma tantx kienu effikaci. Nies kienu jithawdu w jibzghu mill-accessjonijiet. Jista' jkun li tiftakar li zmien ilu nies bl-epilessija kienu jithallew f'istituzzjoni jew mohbija min kulhadd. Kien hemm zmien meta l-anqas setghu jizzewwgu ghax kienu jahsbu lil-epilessija kienet mard tal-mohh. Jew wara xi accessjoni fl-iskola ma kienux jithallew imorru lura.

Bla dubju nies li kibru b'dawn it-tip ta' memorji għandhom bzonn re-assigurazzjoni li l-affarijiet illum inbidlu u nisperaw li dan l-artiklu qed jagħmel dan. Illum nafu li l-epilessija hija kundizzjoni newrologika, mhux iktar misterjuza minn kundizzjonijiet oħrajn. Illum nafu li l-epilessija mhix

kontagguja, mhix mard mentali, mhix sintomu li qed tifle l-intellet u certament mhux raguni għall misthija jew imbarazzament familjari.

Illum l-epilessija, hafna drabi, tista' tigi kkontrollata tajjeb hafna. Anke jekk l-accessjonijiet jibqgħu, ma jfissirx li zommok milli tgħix hajtek b'sahhitek, attiv, indipendenti u li tgħix b'mod sodisfacenti.

Għalhekk aghmel kuragg, hares il-quddiem, b'rasek 'il fuq għax l-epilessija ma tistax izzommok milli tgħix hajtek kuntent. Int sid ta' hajtek u xejn m'għandu jfixxklek milli tgawdiha b'mod responsabbli

Se nwasslulkom esperjenza ta' wahda mill-membri tagħna Rita Muscat fejn naraw kif minkejja l-epilessija, rnexxiela taffaccja ic-challenges tal-hajja u tuza l-potenzjal kollu tagħha. Nisperaw li tkun ta' ispirazzjoni għal kull min jaqraha.

Jien minn meta kelli sittax-il sena xtaqt nahdem go fabrika tal-hjata. Meta sibt xogħol ma kontx għidtilhom li kelli l-epilessija. Huma urewni kif nuza l-magni u hemmhekk għamilt sitt snin nahdem. Ma rridtx ngħid li qatt ma tawni accessjonijiet hemm, izda dejjem sibt l-ghajnuna. Xogħol dejjem tajt tajjeb u l-production dejjem tellajtha. Tajjeb ngħid li sick leave rari kont niehu. Biss meta jkun jridu jkeccuk mhux jgħidulek 'ghada tigix' imma bdew jaraw kif jagħmlu, jaqbdek stress kbir u allura kont tlaqt jien.

Wara xi sitt xhur ergajt mort infittex xogħol iehor pero qatt ma kont ngħid li kelli l-kundizzjoni. Darba l-habiba tiegħi qattli biex immur nahdem fejn kienet tahdem hi. Din id-darba lil manager għidtili li kelli l-epilessija u hu qalli li 'mbasta mhux serja hafna'. Hemmhekk hdimt għal erba' snin u kont għal qalbi hafna. Biss in-nies mhux kollha qalbom tajba u ssib min jagħmillek il-bsaten fir-roti. Fil-fatt darba kien gie l-manager fuqi u qalli li kien jinkwieta għaliha għax stajt inwegga' u jien irrispondejtu li anki hu seta' jaqa' f'xi kaxxi li kien hemm fil-fabrika u jwegga' ukoll. Darba kelli clash ma persuna u lili riedu jbidluli posti. Jien hassejt li kelli id-dritt li nibqa fejn kont u meta ma hallewnix, tajt in-notice.

Jien nahseb li ahna għandna id-drittijiet bħal haddiehor u għandna niggieldu għalihom meta jkollna ragun. Kont ipprova't nerga' mmur nitolbu biex nerga' nibda nahdem hemm xi hmistax wara izda m'acchetax.

Għalkemm kulhadd irid jiggiel fil-hajja tiegħu, jien inhoss li ahna irridu niggieldu iktar għax inkella ma nimxux il-quddiem. Jien ipprova't infittex xogħol wara izda sibtha iebza hafna. Meta rajt hekk, bdejt infittex aktar informazzjoni fuq il-kundizzjoni biex nara setghax isir xi haga fuq dan l-aspett.

Jien hbieb dejjem kelli u kont nohrog fil-weekends. Kont immur il-bahar u anki insiefer mal-hbieb. Il-hajja trid tkompli u jien ngħid trid tafda f'Alla u ma taqtax qalbek u thares lejn il-hajja b'mod pozittiv.

Il-29 Kungress Internazzjonali fuq l-Epilessija

Bejn it-28 ta' Awwissu u 1 ta' Settembru, L-International Bureau of Epilepsy (IBE) flimkien ma' L-International League Against Epilepsy (ILAE) ser jorganizzaw id-29 Kungress Internazzjonali fuq l-Epilessija. Dan l-avveniment din is-sena ser ikun speċjali minhabba li l-IBE tagħlaq 50 sena mit-twaqqif tagħha. Waqt dawn il-jiem isiru tahditiet, workshops u diskussjonijiet kif ukoll jithabbru xi zviluppi li saru fir-rigward ta' l-epilessija. Hames granet ta' hidma shiha biex nies u professjonisti mid-dinja kollha jiltaqgħu flimkien b'ghan wiehed: biex l-epilessija tkun iktar mifhuma, trattata aktar b'efficjenza u biex daww li jbgħatu biha jkollhom iktar possibilita' li jew jigu kkontrollati jew hajjithom tkun aktar kif jixtiquha huma u l-familjari tagħhom.

Bħala membri tal-ezekuttiv u tal-kumitat reġjonali ewropew, Dr. Janet Mifsud u Ms Victoria Dimech rispettivament se jkun jirrappreżentaw lil-Malta f'dan il-kungress.

Laqgħat għall-ewwel nofs tas-sena

13 ta' Mejju 2011
08 ta' Lulju 2011

Niehdu gost narawkom hemm!